

forslag til program for rv 87-89

OM PROGRAMMET OG PROGRAMKOMITEEN

På landsstyremøtet i mars ble det nedsatt en programkomite bestående av Alf Henriksen, Moa Myklebust, Tore B. Kristiansen og Jahn Arne Olsen.

Vi legger med dette fram et forslag til nyskrevet program for RV. Det er etter vår mening et bra utkast til programdiskusjonene og kommer, i motsetning til tidligere praksis, ut i god tid før landsmøtet.

På grunn av stor arbeidsbelastning på andre områder, er ikke programmet så gjennomarbeidet som vi skulle ønske. Kapasitetsproblemer har også gjort at en del kapitler og avsnitt ikke er gjennomdiskutert av komiteen. På bakgrunn av de første utkastene, har vi også fått en del kommentarer og forslag fra folk utenfor komiteen. Dette omfatter også landsstyret som behandlet forslaget i september. En del av kommentarene er innarbeidet, men ikke votert over. Det kan derfor være uenigheter om flere saker i komiteen. Vi har forsøkt å markere saker det er eller kan være uenigheter om ved streker i marginen.

En del av kritikken av fjorårets valgkamp var mangel på helhet og perspektiv i den politiske plattformen. Diskusjoner om dette forslaget vil være en viktig metode for å få oss til å marsjere politisk i takt og til å klargjøre hva vi står for som politisk alternativ.

Vi vil derfor oppfordre RV-gruppene og partiavdelingene i AKP(m-l) til å avholde møte om programmet innen midten av februar 1987. Landsstyret vedtok følgende om programdiskusjonen:

"Vi ønsker å legge vekt på følgende to områder i programdiskusjonen:

- a) Er det riktig å legge så stor vekt på vårt svar på omstillingspolitikken? Har vi fått med de riktige sakene og gir vi de riktige svarene?
- b) Blir RVs revolusjonære og sosialistiske profil godt nok ivaretatt?"

Fristen for innlevering av forslag er medio februar 1987.

Oslo 9. oktober 1986
Programkomiteen

INNHold:

- * FAKTA OM RV
- * INNLEDNING: MÅL OG PRINSIPPER
- * KAPITTEL 1: FOR ET SOSIALISTISK NORGE
- * KAPITTEL 2: DE 10 STORE UTFORDRINGENE -
RV'S SVAR PÅ OMSTILLINGSPOLITIKKEN
- * KAPITTEL 3: FOR FRIGJØRING - MOT UNDERTRYKKING
- * KAPITTEL 4: FOR KOLLEKTIVE LØSNINGER
- * KAPITTEL 5: SKOLE, KULTUR, MEDIA
- * KAPITTEL 6: FOR ET ALLSIDIG NÆRINGS LIV
- * KAPITTEL 7: NATUR OG MILJØ
- * KAPITTEL 8: NASJONAL UAVHENGIGHET -
INTERNASJONAL SOLIDARITET

FAKTA OM RV

Rød Valgallianse består av Arbeidernes Kommunistparti (marxist-leninistene) og uavhengige sosialister, og har deltatt i alle valg fra stortingsvalget i 1973.

Ved kommunestyre og fylkestingsvalg stiller RV lister i alle fylker og i 1/4 av landets 454 kommuner. Ved lokalvalgene i 1983 ble RV representert i 24 kommunestyrer og 5 fylkesting.

RVs høyeste organ er landsmøtet, som avholdes i hvert valgår, dvs. hvert annet år. Her vedtas program og vedtekter, og det velges et landsstyre på ca. 25 personer. Landsstyret er RVs ledelse mellom landsmøtene. Den daglige ledelsen utøves av Arbeidsutvalget, som er valgt blandt landsstyremedlemmene. RVs hovedkontor ligger i Oslo.

Postadresse:
Rød Valgallianse
Postboks 211, Sentrum
0103 Oslo 1

Kontoradresse:
Gøteborggt. 8
0566 Oslo 5

Telefon:
02 - 37 14 14 eller 38 42 50

Innledning:

MÅL OG PRINSIPPER

Rød Valgallianse består av Arbeidernes Kommunistparti (marxist-leninistene) og uavhengige sosialister, og er dannet for å delta i valg og drive arbeid i de parlamentariske organene der vi blir representert

Rød Valgallianses oppgave er å ivareta interessene til arbeidsfolk, kvinnebevegelsen og ungdommen, og skal tale deres sak i kommunestyre og fylkesting og der vi forøvrig er representert. Gjennom egne forslag og kritikk av de andre partiene, skal vi vise skillet mellom politikken som tjener arbeidsfolk og politikken som tjener kapitalistene.

Rød Valgallianses mål er et sosialistisk Norge og en verden uten imperialistisk undertrykking og utbytting.

Rød Valgallianse er revolusjonær. Vårt standpunkt er at Norge ikke kan bli sosialistisk uten en revolusjon som avskaffer kapitalistklassens makt og privilegier.

Rød Valgallianse kan ikke forandre samfunnet grunnleggende gjennom arbeidet i parlamentariske organer. Bare når folk organiserer seg, sloss og får erfaringer kan folk vinne seire. Det er vårt standpunkt at det utenomparlamentariske arbeidet er viktigst for å kunne bedre forholdene for arbeidsfolk og får å kunne avskaffe det kapitalistiske samfunnet.

Vårt arbeid i kommunestyre og fylkesting tar derfor utgangspunkt i og har som mål å styrke og gi retning til det utenomparlamentariske arbeid.

Rød Valgallianse kritiserer de andre partiene for å støtte opp om det kapitalistiske samfunnssystemet, og for å føre en folkefiendtlig politikk. Dette gjelder spesielt Arbeiderpartiet og de åpent borgerlige partiene. Denne kritikken er grunnleggende og prinsipiell. Samtidig vil vi samarbeide med andre partier og arbeide for et flertall for saker som fremmer vanlige folks interesser.

Rød Valgallianse er for flerpartisystem i Norge. Vi vil forby rasistiske og fascistiske partier.

Rød Valgallianse arbeider for internasjonal solidaritet med grupper, folk og nasjoner som undertrykkes av eget regime eller imperialistmakter. Vi ser det som spesielt viktig å bekjempe politikken til supermaktene USA og Sovjet. Vi støtter frigjøringsbevegelser som sloss for nasjonal uavhengighet og sosial rettferdighet, spesielt i den 3.verden. Vi støtter og forsvarer den væpnede frigjøringskampen.

Forslag fra Alf Henriksen

I. Kapitalismens elendighet. Sosialismens nødvendighet.

Etter 50- og 60-åras søte drøm om en krisefri kapitalisme og et sosialdemokratisk tusenårsrike, kommer nå 80- og 90-åras sure kløe: Bedriftsnedleggelse, omfattende sanering av bransjer som gruve-, stål- og verkstedsindustri. Massearbeidsløshet. Nedrigging av velferdsstaten. Ei økonomisk krise verden ikke har sett maken til siden 30-åra.

Det kapitalistiske økonomiske systemet har skapt verdenshistoriens mest avanserte produksjonsapparat og er derfor i stand til å produsere nødvendighetsartikler i et omfang og et tempo som verden aldri før har sett maken til. Men kapitalismens elendighet og vår tids tragedie er at det er jakten på maksimal profitt og ikke kampen for å dekke folks grunnleggende behov som styrer denne produksjonen.

Kapitalismen er derfor pr. definisjon ute av stand til å løse vår tids mest presserende oppgaver:

A) Kapitalismen kan ikke gi oss en mer rettferdig fordeling av jordas rikdommer.

I dag lever 80% av jordas befolkning i den fattige del av verden og avstanden mellom fattige og rike land øker fordi makt-haverne i de rike landa utbytter millionmassene i de fattige landa. Den 3. verdens gjeld til verdensbankene og de rike landene har økt fra 50 mrd. \$ i 1965 til 900 mrd. \$ i 1985 (fordobling hvert 5. år).

Kapitalismen kan ikke gi oss en mer rettferdig fordeling av jordas rikdommer. Kapitalismen skaper hver dag en mer urettferdig fordeling. Kapitalismens vesen er å skape økt konsentrasjon av økonomi og makt.

B) Kapitalismen kan ikke brødfø jordas befolkning.

I 1985 døde 15 millioner barn under 5 år av sult og sykdommer som skyldes sult. Ifølge Verdensbanken er 1.200 mill. mennesker ute av stand til å dekke de mest grunnleggende behov og 500 mill. av disse lever i sult og ekstrem elendighet.

I 1985 ødela EF matvarer for 3 mrd. kroner og 600 mill. tonn kornprodukter ble benyttet til dyrefor. For kapitalismen er det mer lønnsomt å ødelegge maten eller å selge den til hunder og katter enn å fø fattige og døende mennesker. Hunder og katter kan betale, det kan ikke de fattige millionmassene i den 3. verden.

Så kynisk, ufølsom og usolidarisk er kapitalismen. Slik dreper kapitalismen.

C) Kapitalismen kan ikke sysselsette de arbeidsløse.

I den 3.verden lever 600 (?) mill. mennesker uten arbeid og inntekt og sjøl i kapitalismens smørøye, OECD-området, er det mer enn 30 mill. arbeidsløse. Innføring av ny teknologi vil ytterligere redusere behovet for menneskelig arbeidskraft, utkonkurrere massene i den 3.verden som billig arbeidskraft og kaste nye millioner ut i arbeidsløshet.

D) Kapitalismen kan ikke sikre oss og våre barn rein luft, reint vann og ei produktiv jord.

I dag er kapitalismen å sammenlikne med et havarert kjerne-kraftverk i Edens hage; ørknene vokser, skogene og sjøene dør, hullet i ozonlaget vokser og er nå like stort som nordamerika; ekspertene sier at vi kan risikere et "Tsjernobyl-uhell" hvert 5 år. Kapitalismens vesen er å skape, ikke å løse miljøproblemer. Kapitalismen kan, om den ikke blir stoppet, komme til å ødelegge alt liv på jorda.

E. Kapitalismen kan ikke hindre imperialistisk rivalisering og krig.

De kapitalistiske, imperialistiske landene med USA og Sovjet i spissen sloss i dag med politiske, økonomiske og militære midler for å tilrive seg og beholde kontrollen over råvarer og markeder for slik å sikre og bygge ut sin rikdom, makt og innflytelse.

Sålenge kapitalismen består vil motoren være maksimal profitt. Sålenge kapitalismen består vil det føre til rivalisering, utbytting og krig. Kapitalismen ER imperialisme og krig.

Kapitalismen har utført sin veldige historiske oppgave; utvikling av produktivkraftene og det borgerlige, parlamentariske demokrati. Verden venter nå på de krefter som kan føre historia videre henimot en sosialisme hvor kampen for å dekke folke-massenes grunnleggende behov fortrenger jakten på maksimal bedriftsøkonomisk lønnsomhet som politisk motor; en sosialisme hvor arbeidsfolk har den reelle makten i Staten og i fabrikkene, en sosialisme hvor hele menneskeheten forener seg for å redde vår jord og skape mat, arbeid og demokrati, frihet likhet og rettferdighet for alle mennesker.

II. Sosialisme i Norge?

I dag står ikke revolusjon og sosialisme på dagsorden i Norge, men de innebygde motsigelsene i den kapitalistiske verdens-økonomien vil før eller siden snu opp ned på økonomien og samfunnsforholda i Norge og skape en revolusjonær situasjon. Ei dyp og langvarig krise i verdensøkonomien, ev. kombinert med at flere land i den 3.verden løsriver seg fra den imperialistiske verdensøkonomien kan føre til en slik revolusjonær situasjon.

Revolusjon og innføring av sosialisme i Norge kan ikke være RV, AKP(m-l) eller ei lita væpna sekts verk. Vi vil aldri få sosialisme før flertallet av det norske folk finner leveforholdene uholdbare og sjøl griper makta for å bedre leveforholda for folk flest.

Sosialisme kan ikke innføres gjennom væpna kupp fra ei lite gruppe eller gjennom invasjon; sosialismen må komme som et resultat av det arbeidende folkets subjektive handling i et historisk øyeblikk hvor makthaverne har mistet all tillit og hvor levevilkåra for det breie lag av folket er uholdbare.

RV tar avstand fra undertrykkinga av folket i Sovjet og Øst-Europa. Dette er ikke sosialisme, men et kapitalistisk system der en liten overklasse undertrykker og utbytter folket, ofte med reint fascistiske metoder.

III. Sosialisme er økonomisk og politisk demokrati

En revolusjonær omveltning og innføring av sosialisme i Norge vil komme som et resultat av en voldsom, omfattende og dyptgripende politisk prosess og som et resultat av et samarbeid mellom felere forskjellige politiske grupperinger, så vi kan ikke her og nå legge fram en ferdig modell av hvordan et sosialistisk samfunn vil se ut, men etter vår mening bør et framtidig sosialistisk Norge utvikles etter bl.a. disse politiske retningslinjene:

- * Et sosialistisk Norge vil selvfølgelig sikre folks formelle demokratiske rettigheter som stemmerett, organisasjonsfrihet, tale- og trykkefrihet, men i tillegg vil det bli lagt vekt på å sikre at arbeidsfolk får den reelle makta i fabrikkene, i kommunene og i staten.
- * Statsledelsen baseres på frie valg og flerpartisystem. Regjeringen pekes ut av en folkevalgt forsamling og står ansvarlig overfor denne.
- * De parlamentariske organene vil være arbeidende forsamlinger som har reell makt. Valgte representanter vil kunne trekkes hvis de ikke gjør en skikkelig jobb.
- * Politiske ledere på alle nivåer velges for en avgrenset tidsperiode. Alle folkevalgte bør med jevne mellomrom delta i produksjonen og leve folkemassenes liv. Ingen politiske ledere lønnes høyere enn vanlige arbeidsfolk. Ingen politiske ledere har lov til å motta materielle eller økonomiske privilegier.
- * Det innføres radikal kvotering til fordel for kvinner, arbeidere og andre tidligere undertrykte grupper ved valg til lokale og sentrale politiske organer.
- * Arbeidsfolk vil få mandat til sjøl å velge og avsette sine bedriftsledere. Arbeidsfolk vil ikke bare være produsenter, men også i stor grad trekkes med i styringa av produksjonen og ledelsen av bedriften.
- * Fagforeningene vil være uavhengig av partier og statsapparat og streikeretten vil være reell.
- * Domstolene skal være fri og uavhengig av stat og partier. Det etableres fri rettshjelp.
- * Det bør være statens oppgave gjennom økonomisk støtte å sikre en politisk differensiert press- og etermediastruktur.
- * Kirka vil bli skillt fra staten. Full religionsfrihet.
- * Full juridisk likestilling mellom kjønnene.
- * Ingen diskriminering eller undertrykking på grunnlag av seksuell legning. Homofilt og heterofilt samliv blir juridisk likeverdige.
- * Den samiske nasjonen vil få sjølråderett og alle nasjonale minoriteter vil få nasjonale rettigheter.

Sosialismen vil frigjøre mennesket.

Sosialismen vil kunne skape det materielle og politiske grunnlaget for å frigjøre mennesket fra sult, utbytting, krig og økologiske katastrofer og til aktiv deltakelse i utforminga og styringa av det solidariske samfunn.

I dag styres verden av stadig færre mennesker og rikdommen samles på stadig færre hender, mens stadig større grupper av mennesker skyves ut av produsjonen og den reelle politiske styringa av samfunnet.

Under sosialismen vil alle voksne mennesker ha reell rett til arbeid eller samfunnslønn; bolig, barnehage, utdanning, helse- og sosialtjenester vil være gratis og alle mennesker vil som prinsipp trekkes med i styringa og utviklinga av samfunnet.

Slik skapes de materielle forutsetningene for et solidarisk samfunn hvor ingen blir umyndiggjort eller passivisert p.g.a. alder, rase, kjønn, handikap eller lignende. Slik skapes de materielle forutsetningene for et solidarisk samfunn hvor enkelt-individets menneske-verd ikke er avhengig av dets verdi i produksjonsprosessen, men skapes gjennom aktiv, kollektiv deltakelse i utforminga og styringa av samfunnet og hvor samfunnets verdi og ide er avhengig av denne.

Vi slos for et sosialistisk Norge, et sosialistisk Europa og en sosialistisk verden fordi kun sosialismen som økonomisk og politisk verdensomfattende system vil kunne løse de mest presserende oppgavene i verden i dag:

- å skape rettferdig fordeling av verdens ressurser,
- å brødfø hele jordas befolkning,
- å sysselsette de arbeidsløse,
- å sikre våre barn rein luft, reint vann og ei produktiv jord
- å forhindre imperialistisk rivalisering og krig.

Fordi fortsatt kapitalisme og imperialism vil forsterke, ikke løse disse livsviktige problemene og fordi fortsatt imperialism vil kunne bety ødeleggelse av alt liv på jorda.

I Norge foregår det en omfattende økonomisk omstillingsprosess. Den er bestemt av to hovedfaktorer: Krisa i den internasjonale kapitalistiske økonomien og den teknologiske revolusjonen.

Kapitalistene og staten angriper arbeiderklassens økonomiske, sosiale og politiske rettigheter på brei front for å styrke seg sjøl i konkurransen med andre bedrifter og med andre land.

Arbeidsfolk og vanlige mennesker i Norge har ikke noe annet alternativ enn å sloss mot disse angrepene. Det stiller store krav til enheten og solidariteten mellom arbeidsfolk, og det krever ei enhetlig oppfatning av hva som er viktigst å sloss mot.

Det er bakgrunnen for at Rød Valgallianse legger fram sitt standpunkt om hva som er de store utfordringene.

I. Mot nedlegging av arbeidsplasser

Store deler av den tradisjonelle industrien i Norge står for fall. Modernisering og alternativ produksjon er i mange tilfeller nødvendig. Kapitalistene løser problemene ved å legge ned eller redusere antallet ansatte. Dette kaster folk ut i arbeidsløshet og tvinger folk til å reise fra hjemstedene sine.

Det er vårt standpunkt at fagforeningene må sloss for hver eneste arbeidsplass. Det er den eneste måten å ivareta solidariteten mellom arbeidsfolk. Å godta "små reduksjoner" vil skape et skille mellom de som får arbeid og de som står uten, og vil føre til nederlag over tid. Kampen for arbeidsplassene må ikke føres på premissene til eierne, men ut fra interessene til de ansatte og lokalsamfunnet, og ut fra samfunnsmessige hensyn: Ingen arbeidsplasser må legges ned uten at alternative arbeidsplasser er etablert.

En rekke ensidige industristeder er avhengig av en bestemt bedrift eller en bestemt bransje. Nedlegging eller reduksjon av antallet ansatte truer derfor hele lokalsamfunnet. Vårt standpunkt er at de ensidige industristedene må få en statlig bosteds- og arbeidsplassgaranti.

Vi vil ha lovforbud mot nedlegging av arbeidsplasser i bedrifter der staten har aksjemajoriteten uten at alternative arbeidsplasser er garantert. Vi er mot privatisering av statlige bedrifter og eierandeler.

Omstillingsprosessen rammer også arbeidsplasser i offentlig sektor. Det skjer dels gjennom nedskjæringer av budsjettene. Det fører bl.a. til underbemanning i en rekke sektorer. Dels skjer det gjennom privatisering av offentlige tjenester. Og dels gjennom nedlegginger av bedrifter, som særlig på mindre steder rammer de offentlige inntektene og fører til redusert tilbud. RV vil slåss for økte bevilgninger til offentlig sektor.

På Børsen kjemper de store kapitalgrupperingene om makta over de sentrale delene av norsk næringsliv, og om å bygge opp bedriftsstrukturer som skal være mest mulig konkurransedyktig. Makta over hundretusenvis av arbeidsplasser sentraliseres på få hender. Det betyr at kampen for arbeidsplassene blir en kamp mot en sentralisert og god organisert motstander med en fastlagt industristrategi. Dette stiller store krav til enhet og solidaritet i fagbevegelsen.

Samtidig blir bedriftene splittet opp i mindre enheter. Dermed gjør en slutt på systemet med å betrakte bedriften under ett. Hver enkelt del av bedriften får krav om bedriftsøkonomisk lønnsomhet. Reduksjon eller nedlegging av de svakeste leddene blir enklere. Fagforeningene blir presset inn i en rolle der de skal forsvare sin bedrift eller sin del av bedriften. Denne oppsplittinga virker som ei motkraft mot enheten og solidariteten.

Det er nå en økende tendens til at bedriftene opererer med ei lita gruppe med stamarbeidere og bruker leiearbeidskraft for å ta produksjonstoppene. Dette skaper A- og B-arbeidere, og er en trussel mot fagforeningenes kampkraft.

Rød Valgallianse vil arbeide mot oppsplittinger av bedriftene og særlig systemet med stamarbeidere og leiearbeidere. Men den største utfordringa ligger i å utvikle fagbevegelsens rolle som et redskap for å skape enhet og solidaritet i arbeiderklassen.

II. STANS SENTRALISERINGA

Det går en strøm av verdier fra distriktene til byene, og fra distrikts-Norge til sentrale Østlandsområder. Halvparten av kommunene i landet har nedgang i folketallet. Særlig er de tre nordligts efylkene hardt rammet. Kapitalen og arbeidsplassene konsentrerer seg i de største byene der profitten er størst. Buvikutvalget foreslo innskrenkninger og nedlegginger for mange av de ensidige industriene i landet. Bygdeutvalget vil gjøre distriktene "billigere" ved regionvis sentralisering.

Det er en menneskerett å få bo der en ønsker å bo. Nå blir tusenvis av mennesker tvunget vekk fra hjemmene sine til pressområder. 3-4000 gardsbruk blir lagt ned hvert år. Arbeidsløsheten er særlig stor blant kvinner. Spredt bosetting gir bedre ressursutnytting, rikere kulturliv, bedre forsvarsevne og mindre forurensningsproblemer.

RV er for at moderne teknologi blir tatt i bruk for å desentralisere arbeidsplasser. Teletakstene må bli billigere og like over hele landet, slik som portoene er. Offentlige transportmidler må bygges ut og bli billigere.

I dag settes bønder, fiskere opp mot arbeidere og funksjonærer i byene. Dette er en splitt og hersk-metode, og RV vil arbeide for enhet mellom disse gruppene.

III. For 6-timers normalarbeidsdag

Den største samfunnsforandringen i Norge de siste 20 årene er at kvinnene har kommet ut i arbeidslivet og i dag utgjør over halvparten av arbeiderklassen. Samtidig har kvinnene beholdt ansvaret for hjem og omsorgarbeid. Kvinnene har vært nødt til å tilpasse sin deltakelse i arbeidslivet til den private omsorgen. Derfor er deltidsarbeid stort sett et kvinnefenomen.

Det går normalt ikke an å forsørge seg med ei deltidsstilling. Kvinnenes arbeid blir derfor et tilskudd til familieøkonomien, og skaper ikke økonomisk selvstendighet for kvinnene.

6 timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon vil gjøre livet enklere for de fleste mennesker i Norge. Men det er først og fremst kvinnene som tjener på den. Den vil gjøre det mulig for de fleste kvinner å jobbe hel dag, og vil gi dem økonomisk selvstendighet. Derfor er det også kvinnene som står i spissen for dette kravet.

Rød Valgallianse betrakter kravet om 6 timers normalarbeidsdag som et av de viktigste kampsakene både for kvinnebevegelsen og

fagbevegelsen. Vårt krav er det må gis full lønnskompensasjon og stillingskompensasjon. I kommuner og fylkesting vil vi reise forslag om utredninger og prøveordninger med 6 timers arbeidsdag, og vi vil reise lovforslag om 6-timersdagen dersom vi blir representert på Stortinget.

Forslag 1:(Jahn Arne Olsen)

" RV er for at arbeidstidsforkortelser skal tas ut i form av daglig redusert arbeidtid."

Forslag 2:(Tore B. Kristiansen)

" RV mener at arbeidstidsforkortelser som regel skal taes ut i kortere daglig arbeidstid. Dersom arbeidstakere med spesielle arbeidstidsavtaler, f.eks. skift-, turnusarbeidere og pendlere ønsker å ta ut arbeidstidsforkortelsen på andre måter må det gies adgang til det."

Lengden på og plasseringa av normalarbeidsdagen gir normen på hvor lenge folk må arbeide for å forsørge seg, den bestemmer når de fleste skal arbeide, og den definerer ubekvem arbeidstid som skal lønnes bedre.

I dag er normalarbeidsdagen 7 1/2 time. Arbeidsmiljøloven slår fast at normal arbeidsdag utføres mellom kl. 6.00 og 21.00. De fleste tariffavtalene begrenser plasseringen ytterligere til mellom 7.00 og 17.00.

For å skaffe seg konkurransefordeler ønsker arbeidsgiverne å undergrave normalarbeidsdagen, bl.a. gjennom å gjøre ubekvem arbeidstid om til normal arbeidstid uten tilleggs lønn, gjennom bruk av deltidsarbeidere for å ta produksjonstopper, og gjennom økt bruk av skift og helgearbeid.

Rød Valgallianse er for at normalarbeidsdagen skal ligge mellom kl. 7.00 og 17.00. Arbeid ut over dette skal begrenses sterkt og skal gis ekstra økonomisk kompensasjon.

IV. Mot internasjonalisering

RV er for internasjonal handel og også internasjonalt industrisamarbeid. Vi har behov for varer og know-how fra andre land, og andre har behov for det tilsvarende fra oss. Handel og annet økonomisk samkvem må bygge på prinsippet om gjensidig nytte og likeverdighet.

Internasjonalisering har blitt en hovedstrategi for norske kapitalister i løpet av 80-åra. De ser mulighetene for å bruke oljeoverskuddene for å styrke den norske kapitalens rolle på verdensmarkedet.

Gjennom å etablere eller kjøpe opp bedrifter utenfor landets grenser tar de sikte på å vinne kontroll over markedet for bestemte produkter, sikre seg billigere arbeidskraft, sikre seg ansatte uten tilknytning til en sterk fagbevegelse, og komme inn i land uten eller med et svakt arbeidervern i lovgivningen. Dessuten er denne strategien skattemessig motivert.

Rød Valgallianse er mot internasjonaliseringa av norsk industri og næringsliv. Vårt standpunkt er prinsippielt og knyttet til kampen mot norsk utbytting av andre lands arbeiderklasse. Ved etableringer, spesielt i den tredje verden, er aktiviteten ofte knyttet til ei hensynsløs utbytting av arbeiderne. Politisk fører det også til ei tilknytning til reaksjonære og fascistiske regimer, og vil komme i motsetning til kampene som folkene i disse landene for nasjonal og sosial frigjøring.

Men utelandsetableringene tapper også norske bedrifter for kapital, og truer dermed også deres eksistens.

For å styrke internasjonaliseringsideologien har norsk monopolkapital gått sammen med en rekke kunstnere i Norsk Forum for å drøfte hvordan en skal bruke hverandre for internasjonal lansering og gjensidig nytte. Storkapitalen skal inn som finansieringskilde på den delen av norsk kultur de vil satse på. Rød Valgallianse tar avstand fra en slik bruk av kulturen og vil sloss for en kultur som skal tjene folk, øke den internasjonale solidariteten og ivareta den norske kulturen.

V. Forsvar lønna - Mot statlig innblanding og voldgift i lønnsoppgjør

Arbeidsgiverne prøver alltid å holde lønna lavest mulig for å sikre seg en høyest mulig fortjeneste. Mens det var reallønnsforbedring i størstedelen av 70-åra, har reallønningene i f.eks. industrien stått stille eller gått tilbake fra 1978 fram til i dag. En viktig årsak til dette er Regjeringas og Stortingets bruk eller trussel om bruk av tvungen voldgift. Rød Valgallianse er prinsippielt mot bruk av tvungen lønnsnemd, og vil arbeide for at disse tvangslovene ikke skal bli respektert og ikke bli brukt.

Arbeiderpartiet utvikler nå en politikk for samforente oppgjør, der staten permanent skal gå inn som en tredje part mellom "partene i arbeidslivet". På denne måten skal fagbevegelsen i sterkere grad enn tidligere knyttes til og tjene statsmaktas interesser, og i særlig grad godta og forsvare den politikken Arbeiderpartiet legger opp til i regjeringsposisjon. Rød Valgallianse er mot denne politikken og vil arbeide for en fagbevegelse som er uavhengig både av statsmakta og partier.

VI. Økte overføringer til kommuner og fylker

I 1986 ble det innført et nytt inntektssystem for kommuner og fylker. Øremerkede tilskudd er erstattet med rammetilskudd. På denne måten har staten skaffet seg et redskap for å begrense og kontrollere overføringene til kommunesektoren.

Det nye inntektssystemet er markedsført under parolen om økt lokalt sjølstyre for kommunene. Virkeligheten er at kommune- og fylkesstyrene nå er satt til å ta støyten for den statlige nedskjæringspolitikken. Virkningen vil bli at grupper blir satt opp mot hverandre i sterkere grad enn tidligere. Den vil også føre til et press i retning av privatisering av kommunale tjenester og økte egenandeler. Rød Valgallianse er mot det nye inntektssystemet. Vi vil sloss for økte overføringer og gjenninnføring av øremerkede tilskudd. Vi er mot egenandeler, og vil stemme mot alle forslag om økninger som rammer vanlige lønnstakere.

Den nye prøveordningen med frikommuner tar sikte på å gi en del fylker og kommuner dispensasjon fra lover og regler. Dette er ei videreføring av det nye inntektssystemet og arbeidet med å fjerne normer og standarder som ivaretar forbrukernes og fagpersonellens interesser og som er kostnadskrevenende. Rød Valgallianse er mot frikommuneordningen.

VII. Mot privatisering

Privatiseringsbølgen har to årsaker:

* Den statlige nedskjæringspolitikken kommer fordi kapitalistene vil at overskuddene skal beholdes i bedriftene og ikke brukes på de offentlige budsjettene. Prisen for dette er at viktige

samfunnsoppgaver ikke blir løst. Dermed er grunnlaget lagt for privatiseringsframstøt.

* Den store fortjenesten i private næringer har ført til at disse kapitalgrupperingene leiter etter profittable investeringsområder. Manglene i det offentlige tilbudet har sammen med et kjøpekraftig publikum lagt grunnlaget for utviklinga av den markedsorienterte helseindustrien eller profittmedisinen. Denne profittmedisinen bryter med likhetsprinsippet og skaper først og fremst et ekstratilbud til høytlønnsgrupper, kapitalister og bedrifterisentralebyområder.

Bare en offentlig satsing kan gi et sosialt og distriktsmessig likeverdig tilbud til befolkningen. Det er helt urimelig at store overskudd og store inntekter som følge av en falleferdig skattepolitikk skal gi rom for å kjøpe seg fri fra det offentlige tilbudet i stedet for å brukes til styrking av det.

Denne utviklinga er etter Rød Valgallianses mening forkastelig. Vi vil slåss for økt offentlig satsing på helse- og sosialsektoren, og vi vil slåss aktivt mot privatiseringsforsøkene i helsesektoren. Vi vil foreslå forbud mot kommersiell bruk av Computortomografi. Videre er RV mot private prøverørsklinikker. Vi er mot at folk skal få kjøpe seg forbi helsekøene og går derfor prinsippielt mot private kommersielle sykehus, og vil foreslå lovforbud mot det.

Forslag fra Moa Myklebust:

" Kravet til myndighetene må være at det offentlige helse-tilbudet må rustes kraftig opp, og private kommersielle tilbud forbys. Styrking av fellestilbudet må gå foran de restriktive tiltakene. Å bare forhindre de nye private tiltakene uten å styrke offentlig helsevesen vil ikke bli forstått og på lang sikt heller legge grunnlaget for en enda sterkere privatiseringstendens. Det er svært viktig at en i Norge både bygger ut det offentlige helsevesenet og demmer opp for privatiseringsbølgen. Sammenlikner en f.eks. med England, ser en hvor langt privatiseringen kan gå. Et privat tilbud til de som bor i sentrale strøk og har evnen og viljen til å betale for sin helse, vil være en sovepute for og trekke ressurser fra det offentlige helsevesenet, og er en kynisk forverring ut fra norske tradisjoner. "

Det er også en tendens til at kommunale tjenester blir privatisert. **Rød Valgallianse vil arbeide mot privatisering av kommunale arbeidsplasser og kommunale tjenester.**

VIII. For lover, regler og normer som ivaretar folks rettigheter

Arbeidet for å fjerne lover og regler ble påbegynt under den forige Ap-regjeringa i 1981 og akselrerte under Willochs regjeringstid. Dette arbeidet ble markedsført som økt frihet og arbeid for et åpnere samfunn.

Rød Valgallianse er enig i at det må ryddes opp i byråkrati, lover og ordninger som gjør det offentlige tilbudet dårlig og tungvint. Men dette er ikke hovedhensikten med den pågående kampanjen.

I offentlig sektor foregår nemlig et arbeid for å fjerne lover, regler, normer og standarder som ivaretar forbrukernes interesser. På denne måten tar staten sikte på å spare penger, fjerne ordninger som automatisk krever større bevilgninger og som gir forskjellige faggrupper saklig argumentasjon for å kreve større satsing og bevilgninger.

I privat sektor tar en sikte på å fjerne eller forenkle lover og regler som "skaper unødige problemer for næringsdrift". NAF

har vært særlig aktiv for å uthule Arbeidsmiljølovens bestemmelser om normalarbeidsdagen.

Rød Valgallianse vil arbeide for å beholde og forbedre de lover, regler, normer og standarder som ivaretar de ansatte og forbrukernes interesser, og for å opprettholde og bedre de faglige standardkrav.

IX. For en fri og uavhengig fagbevegelse

Det største hinderet for å utvikle en slagkraftig og solidarisk fagbevegelse ligger i det sterke fagligpolitiske samarbeidet mellom LO og Arbeiderpartiet.

Arbeiderpartiet bruker fagbevegelsen som et av de viktigste redskapene for å sikre oppslutning om partiet i arbeiderklassen, og det institusjonaliserte samarbeidet fører til at fagbevegelsen blir underlagt Aps partiinteresser i regjeringsposisjon såvel som i opposisjon.

Vi er for en fagbevegelse som stiller seg politiske mål utover de enkelte faglige krav, og vi er for en fagbevegelse som stiller spørsmålet om samfunnsmakta og styringen av samfunnet på dagsordenen. Men vi er mot tilknytningen til Arbeiderpartiet, dels fordi erfaringene viser at partitilknytningen reduserer fagbevegelsens kampkraft og rolle som ivaretager av arbeiderklassens interesser, dels fordi den konkrete tilknytningen til Ap knytter fagbevegelsen til administrasjonen av og ikke kampen mot det kapitalistiske samfunnssystemet.

LO tar i dag mer og mer form som en serviceinstitusjon med tilbud om kollektive pensjonsordninger, billigere tilbud på varer i bestemte butikker osv. Mer enn å være en tilbudsbutikk, må fagbevegelsen ruste sine medlemmer til å møte den voldsomme omstillingsprosessen, skolere og mane til kamp for å forsvare deres langsiktige interesser.

Rød Valgallianse vil arbeide for å skape størst mulig enhet på tvers forskjellige skillelinjer i arbeiderklassen, og arbeide for å fremme saker som kan fremme denne enheten. Rød Valgallianse vil også arbeide for å styrke enheten mellom LO-organiserte og organiserte i forbund utenfor LO.

X. Kvinnebevegelsen og fagbevegelsen

Den norske kvinnebevegelsen er hovedsaklig et resultat av at kvinnene gjennom deltakelse i arbeidslivet har møtt særegne problemer og styrket kvinnes rolle i samfunnslivet. Kvinnebevegelsen har representert den voldsomme kraften som ligger i disse forandringene.

Fagbevegelsen og spesielt LO, har i mindre grad tatt konsekvensen av denne nye situasjonen, og domineres fortsatt av menn og av situasjonen og kravene til mannlige arbeidere.

Rød valgallianse ser det som en av sine viktigste oppgaver å arbeide for å forene kvinnebevegelsen og fagbevegelsen. Kvinnekravene må bli fagbevegelsens krav og kvinnebevegelsen må innrettes på den kvinnelige arbeiderklassen. Kampen for 6 timers normalarbeidsdag er godt eksempel på et krav som forener fagbevegelsen på tvers av organisasjonsskiller og lønsskiller. Rød Valgallianse vil prioritere slike saker som skaper enheten, styrken og selvforståelsen til arbeidsfolk.

Kapittel 3 FOR FRIGJØRING MOT UNDERTRYKKING

Rød Valgallianse ser på motsetningen mellom arbeiderklassen og kapitalistklassen som den mest grunnleggende motsetningen i Norge. Den preger samfunnslivet og angir hvilke hovedkrefter som sloss mot hverandre. Det som finns av utbytting og undertrykking i Norge er hovedsaklig knyttet til kapitalistklassens økonomiske og politiske makt over arbeiderklassen, og knyttet til opprettholdelsen av det kapitalistiske samfunn. Men ikke all undertrykking er knyttet til den direkte undertrykkinga av arbeiderklassen. Slik undertrykking kan ha historiske årsaker, være et resultat av religiøse tradisjoner, konvensjoner og fordommer, og kan stå sterkt i arbeiderklassen sjøl.

Mens det ene borgerlige partiet etter det andre lanserer storslåtte "frihetskampanjer", kan ikke dette skjule at nettopp disse partiene har forsvart eller kommet i bakerste rekke i kampen mot slik undertrykking. De har i stedet tråkket på folks syn på seg sjøl; på egen styrke, felleskap og muligheter.

Kampen mot undertrykking er en kamp for å skape et bedre liv for folk. Denne kampen må være helt sentral i arbeiderbevegelsen. Den har også et perspektiv ut over morgendagen: Dersom det skal være mulig å avskaffe det kapitalistiske samfunnet, må arbeiderbevegelsen forene seg med og bekjempe særegne undertrykking som rammer deler av arbeiderklassen eller andre undertrykte grupper.

---

* For full kvinnefrigjøring

I Norge blir kvinner holdt nede og usynliggjort i forhold til menn. Dette preger alle områder av samfunnslivet. Kvinnenes stilling har vært og er i stor grad preget av at de har utført ulønnet hus- og omsorgsarbeid, de har ikke hatt økonomisk selvstendighet, og har blitt oppfattet som annenrangs borgere.

De verste utslagene av kvinneundertrykkinga er knyttet til porno, prostitusjon og mishandling av kvinner. Men kvinner er fanget i mange andre lenker:

Selv om kvinnene i dag utgjør halvparten av den yrkesaktive befolkninga og halvparten av arbeiderklassen, er ikke samfunnet innrettet på kvinnenes situasjon og ivaretagelse av kvinnenes rettigheter. Undertrykkinga av kvinner blir ikke fjernet av et lovverk som formelt likestiller kjønnene. Til det trengs det en egen kvinnekamp og lover, ordninger og regler tar utgangspunkt i kvinnenes situasjon.

RV vil arbeide for følgende saker:

- * **6-timers normalarbeidsdag med full lønns- og stillingskompensasjon.**
- * **Kraftig økning av barnehageutbygginga: Målet er gratis daghjem til alle barn.**
- * **Ett års svangerskapspermisjon med full lønn.**
- * **Mot at kvinner skal ha hovedansvaret for eldreomsorgen, og for utbygging av helse- og sosialsektoren i tråd med behovene.**

- * **Kjønnskvoltering i foreningsliv og radikal kjønnskvoltering i arbeidsliv når det er til fordel for kvinnene.**
- * **Et pornofritt Norge.**
- * **Krisesentra i alle større byer og tettsteder.**
- * **Tiltak for å hjelpe de prostituerte. For kriminalisering av horekundene.**

---

* **Mot rasisme**

Rød Valgallianse ser det som svært viktig å bekjempe alle former for rasisme. Rasismen er en grov og fordømmende undertrykkingsideologi som fører til diskriminering og vold rettet mot fargede innvandrere. Den tjener også rollen som et forsvar for den imperialistiske undertrykkinga og utplyndringa av landa i Asia, Afrika og Latin-Amerika.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * **Oppheving av innvandringsstoppen fordi den diskriminerer innvandrere fra den tredje verden.**
- * **Stemmerett for innvandrerne i alle valg etter 2 års opphold i Norge.**
- * **Innvandrerbarn må få fullverdig morsmålundervisning gjennom hele skoletida. Fler fremmedspråklige programmer på TV og i radio.**
- * **Økt økonomisk støtte til aviser, kulturell og religiøs aktivitet for innvandrere**
- * **Norge må ta imot flere flyktninger**
- * **Oppheving av praksisen med varetektsfengsling av asylsøkere og i utvisningssaker.**
- * **Forbud mot nazistiske og rasistiske organisasjoner.**

---

* **Samiske rettigheter**

(Bygger på forslag fra Henrik Skum, Finnmark)

Rød Valgallianse støtter kampen for å forsvare eksisterende og vinne tilbake tapte rettigheter. Vi tar avstand fra "bit for bit"-politikken mot samefolket, som innskrenker eller fratrar samene rettigheter og tradisjoner.

Den samiske najonen bor i dag i fire ulike stater. Grensene er trukket opp av kolonimaktene; grensestengning og grensepassordningen er et stort tilbakeskritt for samene på begge sidene av grensene, og har skapt kunstige skiller mellom samefolket på Nordkalotten.

For norske barn er opplæring i norsk **obligatorisk**. For samiske barn heter det at de har **rett** til samisk undervisning. Bare obligatorisk undervisning i samisk vil stille norske og samiske barn likt.

Samisk kultur må støttes gjennom økt støtte til eksisterende samiske teatre. Samiske barn må få muligheten til å se bl.a. barne-TV med samisk tale. Filmer og TV-programmer må tekstes på samisk.

De mange atomkraftverkene på Kola-halvøya representerer en dødelig trussel mot reindrifta på Nordkalotten. Samisk kultur er i stor grad knyttet til reindrifta. Tjerobyl-ulykken truer reindrifta, særlig i Sør-samiske områder, og er derfor ikke bare en økonomisk trussel, men representerer også spesiell trussel mot samisk kultur.

Rød Valgallianse vil arbeide for disse sakene:

- * Det må gis full økonomisk kompensasjon og midler til forskning og sikring av sørsamisk kultur etter Tsjernobyl-ulykken.
- * Direkte valgt sameting med bestemmende myndighet, og valgt etter samisk manntall.
- * Egen samisk grunnlov
- * Ingen inngrep i samiske områder uten klarsignal fra et samisk folkevalgt sameting.
- * Alle samiske næringer må gis arealvern.
- * Reindrifta gis muligheter til utvikling på linje med andre næringer.
- * Frihandel på hele Nordkalotten.
- * Samisk språk likestilles og gis samme status som norsk.
- * Samisk som obligatorisk fag for alle i samiske områder.
- * Lovfesta rett til skolegang med samisk som hovedmål og undervisningsmål.
- * Opprettelse av egne samiske høyskoler.
- * Økt støtte til eksisterende samiske teatre.
- * Nei til NATOs planer om Nordkalotten som oppmarsjområde for supermaktene.
- * Grenseovergangen til Sovjetunionen ved Storskog åpnes for vanlig allmenn ferdsel.
- * Utvidelse av sendetidene for samiske sendinger på alle samiske dialekter. Utbygging av egen samisk kanal hvor same-sendingene skal gå. Samiske sendinger på riksnettet opprettholdes.

---

* Homofil og lesbisk frigjøring

Homofile og lesbiske blir undertrykt på grunn av fordommer og fordi kjernefamilien blir sett på som en grunnleggende enhet i samfunnet. Kampen for homofil frigjøring er derfor en kamp både mot stengsler som hindrer folk å leve et godt kjærlighets- og seksualliv, og mot de tradisjonelle kjønnsrollene. På det området har denne kampen mange likhetstrekk med kampen for kvinnefrigjøring.

Rød valgallianse vil arbeide for disse sakene:

- * Mot diskriminering av homofile og lesbiske. Mot hets under dekke av kristen forkynning.
- * Homofile, lesbiske og heterofile samlivsforhold må likestilles på alle områder. Homofile/lesbiske samboere må få rett til adopsjon og inseminasjon.
- * I skoleundervisning må homofili behandles på like fot med heterofili.
- * Mot at sykdommen AIDS skal føre til økt diskriminering av homofile

- * **Økonomisk støtte til homofiles og lesbiskes organisasjoner.**

---

* **Undertrykking i familien**

Det foregår mye skjult og grov undertrykking i ly av familien. I løpet av få år har vi fått synsliggjort en rekke eksempler på mishandling, incest og religiøst begrunnet kvinne- og barneundertrykking. Denne undertrykkinga har i noen tilfeller ført til at drap har vært den eneste utvei. Rød valgallianse er derfor for å styrke samfunnets rett til å gripe inn mot slik undertrykking.

Rød Valgallianse vil arbeide for disse sakene:

- * **Krisesentre i alle byer og større tettsteder.**
- * **Krisetelefoner for mishandlede barn og kvinner.**
- * **Religiøse og andre ideologier som forsvarer undertrykking av barn og kvinner må bekjempes.**

---

* **For språkleg frigjering**

(Framlegg frå Nils Moldøen)

Raud valallianse stør målrørsla sin strid for at alle fritt skal kunna nytta dialekten sin, og for at folket etter kvart samlar seg om og tek i bruk det nynorske skriftspråket, samnemnaren for dei norske målføra i by og bygd.

Raud Valallianse vil arbeida for:

- * **For nynorsk skolemål og styrka sidemålsopplæring. Nynorsk og bokmål skal jamstellast i alle skoleslag. Vedtaket om læremidlar på nynorsk og bokmål til same tid og til same pris må straks setjast ut i livet.**
- * **Meir bruk av nynorsk i massemedia. Minst 40% nynorsk i NRK. Minst 25% nynorsk i alle aviser som får statsstøtte. Eit evt. TV2 skal vera på nynorsk.**
- * **Nynorsken må bli jamstelt med bokmål i all offentleg målbruk i stats- og kommunestyringa og all anna offentleg verksemd.**

---

* **Rettferdighet for de funksjonshemmede**

Omsorgen eller tilrettelegginga av forholdene for funksjonshemmede er i stor grad gjort til et privat ansvar for de funksjonshemmede sjøl, deres pårørende eller veldedige organisasjoner. RVs prinsipielle standpunkt er at de offentlige myndighetene skal ha hovedansvaret for å sikre de funksjonshemmedes rett til arbeid, til en tilrettelagt og meningsfylt fritid og til full deltakelse i samfunnslivet.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Økte offentlige bevilgninger slik at alle funksjonshemmede får fullverdig tilbud til utdanning etter grunnskoleloven.
- * Trygdede må sikres samme levestandard som en arbeider med gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.
- * Legehjelp og annen nødvendig hjelp, tekniske hjelpemidler m.m. skal være gratis.
- * Transporttjeneste for funksjonshemmede over hele landet og til kollektivtrafikkst.
- * Boliger og hjemmehjelpsordninger må utbygges slik at de som er i stand til det og ønsker det kan bo utefor institusjon.
- * Funksjonshemmede som i dag lever på institusjon må ha mulighet til privatliv og personlig integritet, herunder retten til seksualliv.

---

* Statskirkeordninga

Rød Valgallianse er for religionsfrihet. Religiøs tro er en privatsak og skal være staten uvedkommende ut over retten til utøvelse av sin tro.

Rød Valgallianse vil derfor arbeide for:

- * Skille mellom kirke og stat. Statsforfatninga skal være konfesjonsløs; statskirkeordninga oppheves.
- * Bort med kristen formålsparagraf for skoler og barnehager.
- * Mot religiøst begrunnet undertrykking av kvinner, barn og homofile/lesbiske.

Kapittel 4

FOR KOLLEKTIVE LØSNINGER

I mange år har folks personlige økonomi vært under et hardt press. Det har bl.a. sammenheng med stillstand eller tilbakegang i kjøpekrafta, den enorme prisstigningen på boliger og økte egenandeler for offentlige tjenester.

Kapitalistklassen ønsker lave lønninger og lave offentlige utgifter for å kunne beholde mer i bedriftene eller til seg sjøl. Deres svar er dels ideologisk, dels økonomisk:

Ideologien om at "du er din egen lykkes smed" spres offensivt. Aktiviteten på Børsen skal vise at "alle kan lykkes" bare de er lure nok. A viser og blader flommer over med eksempler på 18-åringen som startet sin egen butikk, gutten som begynte med to tomme hender og som i dag er millionær o.s.v. Til og med ledende LO-folk priser "grunderne". Alt dette peiker i retning av **individuelle eller personlige løsninger** på problemene folk opplever. Vrengbildet av denne ideologien er at det er folks egen feil når de ikke greier seg, har problemer eller blir utslått. Denne ideologien har til hensikt å undergrave det offentlige eller samfunnsmessige ansvaret for folk, den skal vri kritikk mot systemet til en kritikk av folk sjøl. Dette er en reaksjonær og farlig ideologi.

Økonomisk består svaret i å flytte ansvaret for de offentlige utgiftene over på hver enkelt bruker i større og større grad. Økte egenandeler for legehjelp og barnehageplass er eksempler på denne politikken. Forslaget om å gi alle alderpensjonister minstepensjon og gjøre tilleggs pensjoner til et privat ansvar gjennom private pensjonsforsikringer er et annet.

Rød Valgallianse sitt svar på dette er kollektive løsninger - fellesløsninger. Vi vi sloss for løsninger som ivaretar flertallet sine interesser.

Mange av de offentlige løsningene møter mye kritikk blant folk flest. Dette kommer av at disse løsningene er tilpasset kapitalistklassens og den borgerlige økonomiens behov. Vårt standpunkt er at offentlige løsninger og kollektive løsninger tross alt er bedre og mer rettferdig, og vi vil forsvare dem mot forsøk på å gjøre dem dårligere, samtidig som vi kritiserer de feil og svakheter dette systemet har.

---

* Helsevesnet: Offentlig, likeverdig, gratis.

Verdens Helseorganisasjon, WHO, definerer helse som en tilstand av fysisk og psykisk velvære. Kapitalismen skaper sjukdom og skader. I et sosialistisk samfunn vil produksjonen bli retta inn på folks behov og ikke på profittbehov. En avskaffelse av kapitalismen vil ha klare helsemessige fordeler for flertallet av folket.

Det foregår i dag en politisk og ideologisk kamp om hvilke kriterier som skal legges til grunn for utviklinga av helsevesenet. I "Helseplan for 80-årene" defineres behovet som **uendelig**. I stedet gjøres den statlige økonomien og **behovet for innstramminger** til hovedkriteriet for utviklinga.

Rød Valgallianse vil snu dette på hodet: Vi ønsker helseplaner som tar utgangspunkt i behovene. Det er fullt ut mulig å kartlegge behovene og på bakgrunn av dette lage klare **minimumskrav**;

normer og standarder for de forskjellige delene av den kommunale og fylkeskommunale helsetjenesten. Helseplaner kan ikke bygge på selvfølgeligheter som at enhver økonomi har sine begrensninger. Bare behovsbaserte planer gjør det mulig å veie forskjellige samfunnsmessige hensyn opp mot hverandre.

Staten må sikre kommunene og fylkene økonomiske ressurser til å oppfylle minimumskravene. Dette bryter med den rådende politikken som betyr innstramminger gjennom rammetilkudd og nedbygging av normer og standarder.

Vi avviser et helsetilbud som favoriserer folk med høy inntekt i konsentrerte byområder. Helsetilbudet må bygge på likhetsprinsippet: Like rettigheter uansett hvor du bor og hva du tjener. Rød Valgallianse vil arbeide mot privatisering og profittbasert helsetilbud, som bryter med disse prinsippene.

Rød Valgallianse vil arbeide med disse sakene:

* RV er for en gratis helsetjeneste, og går mot systemet med egenandeler.

Forslag fra Odd Storsæther:

* "RV vil i neste periode særlig arbeide mot private løsninger når det gjelder private profittbaserte sykehus, privat bruk av Computortomografi og private prøverørsklinikker."

Forslag fra Ragnhild Nilsen:

* "RV går imot privat drift av alt som har med helse og sosial å gjøre. 100% dekning av det folk trenger."

Forslag fra Moa Myklebust:

* "RV går inn for systematisk mammografiundersøkelse av alle kvinner over 40 år og tilbud til alle over 35 i offentlig regi."

* Staten må garantere fortsatt drift av dagens statssykehus.

* RV går mot nedbygging av arbeidsmiljøet i helse- og sosialsektoren gjennom underbemanning og overbelegg.

* RV vil arbeide for utbygging av fødestuer og jordmorordninga i distriktene.

Forslag fra Ågot Hammari:

* "Folk med psykiske handikap og psyksisk utviklingshemming skal ha tilbud om behandlingstilbud i lokalmiljøet. Dette enten i form av hjelpetiltak i hjemmet, tilbud om egne boliger eller kollektive boformer. Disse boligene må rustes opp og spesielt tilrettelegges for den enkelte og bemannes etter behov. Lovefesting av psykisk utviklingshemmedes rett til bolig, barnehageplass, skoletilbud, videreutdanning, jobb, støttekontakt og avlastning. Nedbygginga av sentralinstitusjonene må fortsette, men de som fortsatt bor der må få forbedret sitt tilbud mens kommunal utbygging pågår."

* RV er mot uthulinga av fagutdanninga i helse- og sosialsektoren, og er mot ei senkning av den faglige standarden i helsevesenet.

---

* Eldreomsorgen: Løs kvinnene fra omsorgsansvaret.

Antallet eldre og levealderen øker. Dette krever ei kraftig opprusting av eldreomsorgen. I dag utføres mesteparten av omsorgen privat – hovedsaklig av kvinner. Dersom eldrebølgen ikke møtes med opprusting av de offentlige tiltakene, vil det føre til at flere kvinner må ta på seg omsorgsansvaret. Det er i virkeligheten et omfattende privatiseringsframstøt.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Løsninger som pålegger det offentlige hovedansvaret for eldreomsorgen, og som løser kvinnene fra dette ansvaret.
Mot løsninger der private veldedige eller religiøse organisasjoner forventes å løse de offentlige oppgavene.
- * Kraftig utbygging av hjemmehjelpsordninger, hjemmesykepleien og antallet sykehjems plasser. Kvaliteten på tilbudene må heves slik at uverdige og fornedrende forhold avskaffes.

---

* Sosialsektoren: Likt tilbud – økt standard

Underbemanninga på sosialkontorene gjør at tusener ikke får den hjelp de har krav på eller blir overflattisk behandlet. Satsene for økonomisk hjelp er vanligvis svært lave, og varierer dessuten sterkt fra kommune til kommune.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * De økonomiske ytelsene etter sosialomsorgsloven må økes slik at de minimum tilsvarer folketrygdens grunnnytelser, og de bør være like over hele landet.
- * Bemanningen på sosialkontorene må økes slik at alle sikres skikkelig behandling.

---

* For sosial boligbygging

Boutgiftene har utviklet seg til å bli et stort sosialt problem i Norge – særlig for folk som skal etablere seg med egen bolig for første gang. Dette skyldes i stor grad at Husbanken ikke lenger brukes som et redskap i sosial boligbygging p.g.a. høy rente, små lån og kort nedbetalingstid.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Husbanken må:
  - Finansiere minst 40.000 boliger hvert år.
  - Husbankrenten senkes til 5 %.
  - Husbanklånene må dekke minst 80% av kostnadene.
  - Avdragstida forlenges til 75 år; avdragsfrihet i 10 år.

- Samme vilkår for nybygg og rehabiliteringer, økt innsats for rehabilitering.
- * Boliggaranti som sikrer alle førstegangsetablerte et boliglån som dekker inskudd i 2-romsleilighet, og på husbank-betingelser.

---

* Allsidig boligplanlegging

Størstedelen av boligbygginga forutsetter familiestruktur der kjernefamilien - mor, far, barn - står i sentrum. Den har ikke tatt tilstrekkelig hensyn til eldre og funksjonshemmede, til ønsket om andre boformer og til situasjonen med stadig økende antall skilsmisser.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Det må bygges flere boliger for funksjonshemmede. I boligplanlegginga må det legges vekt på boliger som også eldre og funksjonshemmede kan bo i.
- * En boligpolitikk som stimulerer utvikling av kollektive boformer.
- * Økt støtte til felleslokaler, grendehus, svømmehaller o.l. der folk bor.

---

* Gratis barnehager og fritidshjem for alle barn.

(Bygger på utkast fra Moa Myklebust)

RV mener at samfunnet skal ha ansvaret for barns oppvekst og utvikling, også før de begynner på skolen. I dag er barnehagedekninga i Norge en av de dårligste i Europa, og prisen for de eksisterende plassene er en hard belastning for de fleste småbarnsfamilienes økonomi. Vi ser på barnehager som et positivt tilbud til barna og som ei grunnleggende forutsetning for kvinnes frigjøring. Rød Valgallianse arbeider derfor for **gratis barnehager og fritidshjem til alle barn**. Dette målet ligger svært langt fra dagens situasjon.

Rød valgallianse vil arbeide for:

- * Nei til prisstigning.
- * Støtte til førskolelærernes krav til bemanning og lønnsøkning.
- * Stoppe nedbyggingen av fritidshjemma og feriekoloniene.
- * Vekk med kristen formålsparagraf - livssynsnøytrale barnehager.
- * Åpningstidene i barnehagene må rette seg etter arbeidstida i industrien.
- * Bygging og drift av barnehager og fritidshjem må være et offentlig ansvar.

Forslag fra Geir Lundby:

- * Det må bygges minst 20.000 barnehageplasser hvert år.

---

* Øk pensjonene - lavere pensjonsalder

Et Høyre-utvalg har lagt fram et forslag om at Folketrygden avskaffes til fordel for et system der alle får minstepensjon. Tilleggspensjoner må folk tegne sjøl i form av private eller kollektive pensjonsforsikringer. En slik politikk vil være et svært alvorlig tilbakeskritt for folks sosiale rettigheter.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Folketrygden bevares. Den kvinnefiendtlige profilen til folketrygden endres bl.a. ved at minstepensjonen økes til det en industriarbeider med gjennomsnittslønn og fulle pensjonsrettigheter vil få.

Alternativt forslag fra Geir Lundby:

- * RV går inn for lik pensjon til alle. Denne pensjonen må ligge på gjennomsnittlig industriarbeidernivå.
- * Pensjonsalderen senkes til 64 år. For skiftarbeidere til 60 år.

---

* Minsket skattetrykk for vanlige inntekter

Den rike overklassen er i stor grad opptatt av å lure penger vekk fra beskatning enten det dreier seg om skattesnyteri eller lovlige metoder. Vi har derfor ikke tro på at skattesystemet i seg sjøl kan skape ei rettferdig fordeling av samfunnets rikdommer.

Forslag fra Thorbjørn Rekdal:

"Norge som stat har aldri vært så rik som nå. Allikvel hører vi stadig vekk fra Ap og SV at skattepresset må økes. Dette er en politikk som føres for å skaffe staten flere penger til internasjonaliseringa, samt holde folks forbruk nede. De borgerlige partienes hyl om økt skattetrykk og forslag om nye skattereformer er ikke noe annet enn et hardt angrep opå folks økonomi. RV vil gå imot alle forslag på å øke skattetrykket som rammer deler av arbeiderklassen eller småborgerskapet"

Den norske skattedebatten dreier seg i stor grad om inntektsbeskatninga. Den overser det faktum at bedriftsbeskatninga er svært liten. Så liten at bladet "Kapital" kaller fastlands-Norge et skatteparadis.

Inntektsskatten bygger på prinsippet om skatt etter evne og progressiv beskatning. Vi støtter dette prinsippet. Men beskatninga av de rike blir undergravid av at de har store fradragmuligheter, og at store inntektsposter blir holdt unna vanlig beskatning, f.eks. fortjeneste ved aksjesalg.

Forslag T.R.: "Vi støtter dette prinsippet" Stryktes.

Vårt mål er å øke skattetrykket for rikfolk og minke skattetrykket for folk med vanlige inntekter.

Forslag fra T.R.: Overstående avsnitt strykes, og erstattes med:

"Den reele lønna folk har er det de sitter igjen med etter skattlegging. Derfor er også kamp for lavere skattepress og mot økt skattetrykk en kamp om hvor mye penger folk har å rutte med. Derfor går RV inn for skattelettelse for arbeiderklassen og småborgerskapet."

RV er mot hovedkonklusjonene i Skattekomisjonens innstilling fordi den fryser fast dagens urettferdigheter. I stedet for økning i bruttobeskatningen ønsker vi begrensninger i fradragsmulighetene. Vi er mot økt boligbeskatning på vanlige hus, og mot forslagene om å gjøre marginals-katten på de høye inntektene lavere.

Forslag fra T.R. som alternativ til overstående forslag:

"RV går mot skattekomisjonen sin innstilling fordi den er et angrep på folks økonomi under dekke av å "rydde opp" i et "tungvint" skattesystem. Skattekomisjonen går bl.a. inn for å fjerne fradragsordninger og øke skattetrykket på folk med dyre boliger og studielån."

Rød Valgallianse vil arbeide for:

* Økt bedriftsbeskatning

* Inntekter under 75.000 skal være skattefrie.

Forslag fra T.R.: Kravet går ut og erstattes av:

"Skattelette for alle med inntekter under 200.000 kr."

* Tak for fradrag av renter på 75.000 kr. Rentetaket må ikke ramme folk med vanlige boliger og studielån. I utforminga av rentetaket må en ta hensyn til fiskere, bønder o.a. har store lån på driftsmidler.

Forslag fra T.R.: Kravet går ut og erstattes med:

"Mot begrensning av rentefradraget."

* Fortjeneste ved salg av aksjer og andre kapitalinntekter skal beskattes på lik linje med vanlige inntekter.

* Fjerning av ordninga med komandittselskap.

* Senking eller fjerning av egenandeler for offentlige tjenester.

* Momsen betyr 20% skatt på alt folk kjøper. RV er mot hele momssystemet, men prioriterer fjerning av moms på matvarer og boliger.

* Flere ansatte i likningsetaten.

Forslag fra T.R.: "Overstående krav strykes."

Forslag fra Geir Lundby:

* RV går inn for progressiv bruttoskatt utformet slik at alle med vanlige inntekter (inntil 150 000 kr i dag) kommer ut med redusert skatt.

---

* Mot byråkrati

Mange angrep mot offentlige tilbud, normer og standarder skjer under dekke av å være antibyråkratikkampanjer. Derfor tvinges de som forsvare de offentlige tilbudene og standardene ofte til forsvar for de dårlige sidene ved det eksisterende tilbud. Det er vår oppfatning at det finns en rekke forordninger og systemer som gjør saksbehandling og servicen til publikum dårlig. Gode offentlige tilbud er det beste argumentet mot privatiseringsframstøt.

Rød Valgallianse vi arbeide for:

* Bedre service og tilgjengelighet for publikum.

* Fjerning av regler som gjør saksbehandling unødvendig tungvint og tidkrevende.

---

* For kollektivtransporten

Hensynet til helse, miljø og fornuftig ressursutnyttig tilsier at det er riktig å prioritere kollektivtransporten. Kollektivtransporten må gjøres attraktiv gjennom hyppige avganger og lave priser.

Rød valgallianse vil arbeide for:

- * Økt statstilskudd til kollektivtransporten.
- * Der kollektivtrafikken blir sinket av privatbiler, må det gjennomføres effektive fremkommelighets-tiltak, om nødvendig på bekostning av privatbilene.
- * Opprusting av vegnettet nordpå.

Forslag fra Henrik Skum:

- * "På grunn av de lange reise strekningene og vanskelige reisemulighetene, må utbygging av småflyplassene nordpå få fortgang. Større subsidier til Finnmark Fylkesrederi og Rutebilselskap og Troms Innland Rutebil. Dette for at Nord-Norge skal få billigere reiser. Det må også satses sterkt på å få ned flyprisene til og fra Nord-Norge."
- * Jernbanestandarden må styrkes. Mot nedlegging av sidebanene.
- * Senking av flyprisene innenland. For utbygging av småflyplasser.
- * Mot statsavgifter på sikrings- og eksosrenseutstyr.
- * Bomiljø må skilles fra veger/traseer. Gang- og sykkelstier bygges ut.
- * Tilbudet om kollektivtrafikk utbygges til å dekke funksjonshemmede på lik linje med andre, i hele landet.

Forslag fra Geir Johnsen:

- * "Hurtigruta opprettholdes minimum i nåværende form mht. strekning, antall skip og seilinger. Allike endringer forutsetter at det foreligger konkrete forslag til erstatning.

---

* Kamp mot rusgift

(Utkast fra Alf Henriksen)

RV kjemper for et samfunn der folk ikke trenger å bruke rusmidler for å slappe av, glemme problemer, være sammen med folk eller tørre be om en dans.

I dag påfører alkohol folk store helseskader og samfunnet store unødvendige utgifter og alkohol og andre rusmidler bidrar til å svekke arbeiderklassens kampkraft. Gitt dagens samfunn kjemper derfor RV for å begrense bruken av rusmidler, styrke opplysningsarbeidet om rusmidlenes skadevirkninger og bygge ut et mer omfattende og variert tilbud for folk med alkohol- og narkotikaproblemer.

Alkohol

All seriøs alkoholforskning tilsier at økt tilgang på alkohol medfører et økt konsum og at økt konsum medfører økte alkoholskader. Den relativt restriktive alkoholpolitikken i Norge har derfor ført til lavere alkoholforbruk og færre alkoholskade enn i mange andre land. Dette er en positiv linje som vi vil forsvare.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * RV vil føre en restriktiv alkoholpolitikk i kommunestyre, fylkesting og på Stortinget og gå imot å utvide antallet skjenkesteder og å utvide åpningstidene for alkoholomsetting.
- * RV vil arbeide for å skape rusfrie steder å være; kafeer, fritidsklubber etc i alle kommuner.
- * RV vil arbeide for og for vår del gjennomføre et rusfritt organisasjonsliv.

RV vil dessuten arbeide for å få gjennomført følgende krav:

- * Behandling og hjelp til alkoholskade ut av særomsorgen og inn i det offentlige helse- og sosialapparat.
- * Utbygging av det polikliniske behandlingstilbudet for alkoholskade.
- * Utbygginga av ettervern/rehabiliteringsarbeid utenfor institusjon.
- * Fjerning av fyllearesten. Alkoholskade må bringes til legevakt/sjukehus/avrusingsplass. Utbygging av avrusingsstasjoner med oppsøkende team i alle store byer.
- * Styrking av rehabiliteringsarbeidet for alkoholskade på arbeidsplassene.
- * Misbrukere av alkohol og annen rusgift må få rett til hjelp med bolig, jobb etc.

Narkotika

RV krever kraftig utbygginga av behandlings- og rehabiliteringstiltak særegent innretta på unge stoffmisbrukere. Behandlinga må følges opp med ettervern, arbeid og bolig.

I behandlinga av stoffmisbrukere er det viktig å mobilisere misbrukernes egne krefter og vilje til å komme gjennom problemene. Vi støtter også tiltak som stoffmisbrukerne og deres pårørende og andre tar for å organisere seg til felles kamp mot misbruket.

Vi mener at det i visse situasjoner kan være nødvendig med tvangsbehandling, men vi tar skrappt avstand fra de borgerlige politikernes rop om mer tvang. Det tjener bare til å skjule at dagens hovedproblem er de manglende bevilgningene. Vi går imot innføring av nye tvangshjemler og lovparagrafer retta inn på stoffmisbrukere. Å sette stoffmisbrukere i fengsel er helt meningsløst.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Vi går imot all legalisering av omsetning og bruk av narkotika og tar avstand fra hasj-liberalismen. Vi krever at økte ressurser settes inn for å komme narkotikaomsetningen til livs.

Vi stiller dessuten følgende krav:

- * Styrk barnevernet. Flere ansatte, økte ressurser.
- * Økte bevilgninger til oppsøkende og forebyggende ungdomsarbeid (utekontaktene).
- * Raskere og enklere innleggingsprosedyre i behandlingssituasjoner.
- * Flere og mer varierte behandlingstilbud i alle landsdeler.
- * Nei til uføretrygging av unge stoffmisbrukere.
- * Økt adgang for fengslede stoffmisbrukere til å bli overført til behandlingssituasjoner, dersom de sjøl ønsker det.
- * Skjerpa kontroll med legenes reseptutskrivning på vanedannende medikamenter.
- * Skjerpa etterforskning mot narkotikaprofittører.

Forslag fra Jahn Arne Olsen:

Avsnittet "Kamp mot rusgift" i gjeldende program legges til grunn for det videre arbeidet med programmet. Det lyder:

"Spreiinga og bruken av rusgifter påfører ungdommen og folket svære helse- og sosiale skadar, og svekkjer evna til organisert kamp mot utbytting og undertrykking. RV vil føra ei restriktiv alkoholpolitikk i kommunestyra og på Stortinget. Vi vil motarbeida alle tendensar til avkriminalisering av cannabis. Vi krev betre kontroll frå politi og tollvesen ved grensene for å stoppa den organiserte storimporten av narkotika.

Vi vil støtta alle tiltak for å skapa rusfrie stader å vera, kafear og fritidsklubbar.

Vi vil arbeida for, og for vår del gjennomføra eit rusfritt organisasjonsliv. RV krev eit differensiert tilbod til ungdom med stoffproblem, både tilbod utanfor institusjon og ei rask utbygging av små kollektive bu- og arbeidseiningar. Vi krev at staten legg fram ein plan for utbygging av hjelpetilbodet, med målsettingar og tidsfristar.

Rettstryggleiken til stofmisbrukarane må styrkjast."

---

* Kamp for kunnskap i skolen

Forslag fra Ann-Helen Skau

Skolen gjennomgår i dag en storstilt omstilling. I grunnskolen er vi vitne til en storstilt rasering og i den videregående skolen skal fagskillene oppheves. Almenfaglig studieretning skal ikke lenger ha fagskiller som bygger opp om et studie videre, men kunne være en kombinasjon av alle slags mulige studieretninger, også yrkesfaglige studieretninger.

Yrkeskolen gjennomgår en lignende rasering. Ikke bare er det sånn at de fleste fag på yrkeskolen ikke gir fagbrev på skolen, noen studieretninger mangler endog fagplan, som husflid og estetiske fag. Typiske jentelinjer opplever å få sin kompetanse revidert fra yrkeskompetanse til studiekompetanse, helse- og sosialfag skal derfor ha norsk som eksamensfag.

Hele den strukturen som kjennetegner norsk skole skal legges om. Utdanninga skal bli mer tilpassa næringslivets krav til fleksibilitet og jobbotasjon.

Opp mot dette vil RV reise kampen for kunnskapen i skolen. Vi reagerer skarpt mot den nedbrytinga av fagskillene som skjer i den videregående skolen og som vil fremmedgjøre folk overfor den kunnskapen som skal læres. Vi mener at økte valgmuligheter og muligheten til sjøl å velge en fagkombinasjon øker sjansene for at den videregående skolen blir en eliteskole hvor de som har muligheten og kunnskapen om det vil velge fagkombinasjoner som gir høy status og som får store bevilgninger. Allerede i dag ser vi hvordan økte valgmuligheter i skolen favoriserer unger fra høyere klasser i samfunnet, og andre unger fra arbeiderklassen og jenter velger seg bort fra viktige redskapsfag. Disse valgene skyldes ikke at arbeiderklassebarn og jenter er mer kulturellt tilbakeliggende og har mindre ambisjoner enn andre; aller mest skyldes er de et resultat av årelang pining i det kapitalistiske utdanningssystemet. Individuell kamp for egen utdanning for å komme seg fram her i verden passer ikke inn i arbeiderklassens og kvinnenens kultur.

Samtidig har det norske borgerskapet et enormt behov for å utdanne en ny elite. Og de ser at den videregående skolen blir dårligere og ikke klarer å tilfredsstille sine krav. Mulighetene for økt privatisering av utdanninga i Norge er stor. IB-linjene som opprettes i flere byer i Norge er en del av borgerskapets forsøk på å igjen gjøre kunnskapen like ulikt fordelt som eiendom og rikdom.

Rød Valgallianse tar opp kampen for flertallets skole, hvor flertallet har muligheter for å tilegne seg samme kunnskap som unger fra høyere klasser.

RV vil gå i spissen for å reise kampen for kunnskap i skolen, og for at den kampen skal vinne elevenes og også lærernes støtte. Det siste årene har vi vært vitne til at lærerne i større grad tar opp kampen mot raseringa av skolen. Dette er en kamp som har vår fulle støtte.

Allikevel er raseringa av skolen bare en del av omleggingsstrategien til borgerskapet. Skolen må sikre en større grad av sortering av elevene i klasse og kjønn. Flere stortingsmeldinger tar endog til orde for at skolen skal ta på seg på forhånd å peke ut de som skal være arbeidsløse i framtida. De kaller dette "utdanning til arbeidsløshet".

Bare en kamp mot nedbygging av fagskillene, til forsvar for kunnskap i skolen kan være en strategi mot en skole for arbeidsledige. Allerede i dag kan skolen for flertallet kalles en oppbevaringsinstitusjon snarere enn et sted å lære ny og ukjent kunnskap og få et bedre og rikere liv, og en bedre betalt og sikrere jobb.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Staten må ta hovedansvaret for å opprettholde og styrke skolevesnet i Norge. Dette er ingen fylkeskommunal oppgave når kassa blir mer slunken rundt om i landet.
- * Avvisning av den såkalt Veierød-modellen som vil bygge ned fagskillene i den videregående skolen.
- * At alle studieretninger på yrkesfaglig studieretning skal føre fram til fagbrev og yrkeskompetanse. Vekk med studiekompetanse på yrkesfaglig og inn med fagbrev.
- * Økte bevilgninger til maskiner og utstyr i den videregående skolen. Nei til sponsing på yrkesfaglig; økte bevilgninger til teknisk utstyr på allmennfaglig sånn at alle får utdanning i nytt teknisk utstyr, EDB o.l.
- * Å avvise og bekjempe alle forsøk på å privatisere utdanninga i Norge. IB-linjene som nå er opprettet eller skal opprettes på skoler i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger er eliteskoler for borgerskapets barn fordi "almuens skole" ikke tilfredsstiller næringslivets krav til en ny elite. Vi krever at de ressursene som årlig spyttes inn i IB-linjene av staten skal tilkomme den videregående skolen for alle. Vekk med IB-linjene.

---

* Høyere utdanning

Forslag fra Eva Tønnesen

Den kraftige nedskjæringen i offentlig sektor har også rammet høyere utdanning. Myndighetene har nå plukket ut fem-seks nasjonale satsingsområder som ligger innenfor teknisk, økonomisk/administrative og helsefag. Disse satsingsområdene blir opplagt prioritert i forhold til andre fagområder.

Men likevel legger myndighetene opp til at denne satsingen for en stor del skal skje ved omdisponeringer "fra fag som kan bygges ned", og ved såkalte effektiviseringstiltak. Slike tiltak er minst like viktige som økte bevilgninger sies det i de statsbudsjett som er lagt fram de siste årene.

Utviklingen innenfor høyere utdanning har også vært preget av en økt grad av privatisering. Både ved at det er opprettet flere private høyskoler, og ved at næringslivet i større grad slipper inn på universitetene og høyskolene. Ved flere universiteter er det opprettet inovasjons-sentre, som skal ta seg av samarbeidet mellom institusjonen og næringslivet.

Sulteforinga av institusjonene i høyere utdanning skjer altså samtidig som næringslivet slippes lettere inn og samtidig med at

en økende del av bevilgningene til forskning skjer via forskningsrådene. På denne måten vil man mye raskere gjøre universitetene til effektive utdanningsfabrikker som raskt kan onstille seg etter det myndighetene tror er best for å styrke "konkurransesevnen".

Omstillingen skjer på denne måten mye raskere enn hvis den skulle basert seg på omdisponeringer innenfor universitetene.

Rød Valgallianse vil bl.a. arbeide for:

- * Økte driftsmidler til de høyere undervisningsinstitusjonene.
- * De påbegynte, men ikke ferdig utbyggede, universitet og høyskoler må få penger til slutføring av arbeidet (Dette gjelder spesielt Den allmenvitenskaplige høyskolen i Trondheim og Universitetet i Tromsø).
- * Antallet studieplasser må betydelig mer enn myndighetene foreslår (10.000 nye studieplasser fra 1985 - 95). Det er fordi det stadig er flere som tar videregående utdanning i Norge, og tilstrømningen til de høyere utdanningsinstitusjonene vil derfor øke i årene framover. En annen grunn til økningen er at behovet for høyt utdannede på langt nær er dekket. Økning av antallet studieplasser må selvsagt følges opp med økte bevilgninger.
- * Lønnsnivået i offentlig sektor har de siste årene sakkett betraktelig bak det private næringslivet. Dette har ført til at flere læresteder har problemer med å skaffe kvalifisert personale (gjelder spesielt distrikts- og ingeniørhøgskolene, samt NTH). For å bedre på dette må det allmene lønnsnivået i høyere utdanning heves.

Studiefinansiering

Forslag fra Eva Tønnesen:

Dagens studiefinansieringsordning stammer fra 1947 da Statens Lånekassee for utdanning ble opprettet. For å ivareta samfunnets økende behov for høyt utdannet arbeidskraft var det nødvendig med statlige tiltak for å få nye grupper inn i utdanningssystemet. Fram til 1972 var ordningen utvidet til å gjelde stadig flere. Fra 1977 har ordningen vært preget av nedbygging. Dette har skjedd gjennom:

- synkende realverdi på lånet
- stipendieandelen har blitt lavere
- tilbakebetalingstida har blitt kortere, og
- renta har blitt høyere.

Denne svekkingen av studentøkonomien har ført til en økt grad av deltidsarbeid blant studenter. Dette har mange negative tendenser:

- Den faglig-politiske aktiviteten blant studentene er svekket betraktelig.
- Deltidsarbeidet svekker også fag-miljøet på lærestedene fordi studentene tilbringer mindre av sin tid der i forhold til tidligere.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Rød valgallianse går i prinsippet inn for 100% stipendiering. Det viktigste kravet fram mot dette målet er økninger av stipendene.

- * For å bedre situasjonen nå, må kostnadsnormen økes, renta senkes og nedbetalingstida forlenges.
- * RV går imot kravet om inntektsavhengig tilbakebetaling av studielånet.

---

* Kulturen: Mot forflating og kommersialisering

Det viktigste angrepet mot norsk kunst og kultur er kommersialiseringa og forflatinga. Det er en direkte konsekvens av kravet om at kulturarbeiderne og institusjonene må sørge for økte egenandeler, og synet om at det er bra at kapitalistklassen går inn med sponsormidler.

Vårt syn er at kunsten og kulturen gir både kunnskap og verdier fra generasjon til generasjon, og den gir folket og nasjonen identitet. Dette synet retter seg direkte mot kommersialiseringa og forflatinga.

Vi er for at staten ha hovedansvaret for å sikre kunstneres leve- og arbeidsvilkår. Dette er ikke noen garanti for en fri og kritisk kultur, men det vil gi levevilkår også for en slik kultur.

I dag går den norske kapitalistklassen inn med betydelige sponsormidler i norsk kulturliv. Dette vil bidra til å styre utviklinga av kulturen og føre til at den blir bastet og bundet. Norsk Forum vil knytte norsk kultur til arbeidet med internasjonaliseringa av norsk industri. Dette er å knytte kunsten til den imperialistiske utbyttinga.

RV er for en kultur som er samfunnskritisk, som retter seg mot undertrykking og utbytting, som fremmer solidariteten og som tar utgangspunkt i interessene til vanlige folk. Samtidig vil vi arbeide for en allsidig kultur.

RV forsvarer kunstnere mot sensur som innskrenker ytringsfriheten, og tar avstand fra angrep på ateistisk og radikal kultur.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Staten må ta hovedansvaret for finansieringa av kulturlivet. Kunstnerorganisasjonenes krav om mer bruk og verderlag for bruk må innfries.
- * Institusjonsteatrene må få faste og stabile arbeidsforhold, og bevilgningene må sikre et omfattende turnearbeid. Spesielle støtteordninger til teatergrupper og verksteder for billedkunstnere og kunsthåndverkere. Orkestre og grupper må sikres øvingslokaler.
- * Statlige avgifter på kulturprodukter må disponeres av de som har rettighetene, ikke av staten.
- * Mot avgifter på bibliotekjenester.
- * Amatørkulturen, den samiske kulturen, innvandrer-kulturen og barnekulturen må prioriteres opp gjennom økte bevilgninger.
- * Kvinnene i kulturarven må synliggjøres, og kvinnelige kulturarbeidere sikres vekst- og arbeidsvilkår.

---

* Media

NRK og de store avisene preges av at det er få som legger premissene for den politiske debatten i Norge. Arbeidsfolk, representanter for undertrykte grupper og representanter for mindre politiske partier/grupper slipper sjelden til i media. Media er i all hovedsak et redskap for å spre herskerklassen sine ideer.

Media preges forøvrig av et forfall der sensasjonsoppslag og meningsløse reportasjer utgjør en økende del av stoffmengden. På denne måten bidrar media til at folk skal være opptatt av ufarlige saker.

Vi ønsker å slåss mot denne utviklinga. Vi prioriterer å få fram og synliggjøre saker som er viktig for folks liv og forklare bakgrunnen for det som skjer. Vi arbeider for ytringsfriheten til arbeidsfolk og andre undertrykte grupper.

Samiske media må styrkes kraftig da det er mye dyrere å lage og produsere samiske programmer og aviser.

Rød valgallianse vil arbeide for:

- * **Nærradio skal være tillatt, basert på konsesjonstillatelse og redaktøransvar. For å sikre muligheten for å komme på lufta, er vi for at staten skal gi etableringsstøtte, betale utgiftene til TONO-avgift og ettergi linjeleie til Televerket. Det opprettes et fond der nærradioene kan få støtte til spesielle prosjekter etter søknad.**
- * **Satsing på NRK for å sikre selskapets stilling i det nasjonale kulturlivet. RV prioriterer utbygging av distriktsfjernsyn framfor en ny landsomfattende TV-kanal.**
- * **Mot reklame i kringkasting.**
- * **Televerket skal kontrollere kabeldistribusjon av kringkasting. Programvirksomheten skal være åpen for alle. For bygging av landsomfattende kabelnett.**
- * **Forsvar ateistisk og radikal kultur, og samfunnskritiske program både i og utenfor NRK.**
- * **NRKs regler for valgsendinger må endres slik at alle godkjente partier med en landsomfattende organisasjon blir likestilt i presentasjoner og debatt.**
- * **Økt støtte til alle samiske media.**

I dag foregår det ei enorm satsing på sektorer som kapitalen anser som profittable. Dette har to særdrag. For det første betyr det at et lite antall sektorer prioriteres og rustes opp. Dette gjelder særlig storindustrien som skal konkurrere utenlands. For det andre betyr det at antallet bedrifter reduseres for å skape et strømlinjeformet og konkurransedyktig apparat. Dette betyr at andre sektorer prioriteres ned og endog bekjempes, og det betyr at bedrifter legges ned eller slankes.

Rød Valgallianse mener at det er svært viktig å beholde og utvikle et allsidig næringsliv. Dette har bl.a. betydning for en fornuftig ressursutnyttelse, for graden av sjølberging og for bosettingsmønsteret i Norge. Dette gjelder særlig primærnæringene og de ensidige industristedene i Norge.

* Oljen – en viktig nasjonal ressurs

I dag er det kortsiktige lønnsomhetshensyn som styrer olje- og gass-utvinninga. Bare de mest lønnsomme delene av funna blir tatt ut og svingende oljepriser får store konsekvenser for virksomheten i næringa. Det viktigste prisnippet for RV i oljepolitikken er å sikre **full nasjonal kontroll** med oljevirksomheten.

Vi er mot at inntektene fra oljen skal brukes til storstilt internasjonalisering av norske bedrifter; de må brukes til å sikre levekårene til folk, stabile arbeidsplasser og ei allsidig næringsutvikling i Norge.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Full nasjonalisering av oljevirksomheten fordi det er lettere å drive politisk press mot norske enn utenlandske operatørselskap, og for å bygge opp landets egen kompetanse i oljevirksomhet.
- * Den norske industrien må ha førsteretten på bygging av de faste installasjonene i Nordsjøen.
- * Teknologiutveksling med andre land når det er til gjensidig fordel, og vilkårsløs teknologioverføring til land i den tredje verden.
- * Det må bygges en foredlingsindustri basert på de enorme gassmengdene utenfor kysten.
- * Oljevirksomheten i nord må skje på nord-norske premisser:
  - Ingen helårsboring med dagens teknologiske nivå.
  - Oljevirksomheten i nord skal betjenes og forsynes i nord
  - Konesjonsvilkårene må sikre overføringer til fiskeriene og produktutvikling på land. En eventuell produksjon må sikre store overføringer til oppbygging av nordnorsk industri og produksjon.
  - RV støtter kravet om oljefond til fiskeriene.

Alternativt forslag fra Jann Krangnes:

- * "RV sier nei til olje- og gassproduksjon nord for 62. breddegrad."

- * RV støtter arbeidet for å øke sikkerheta i oljevirkksomheten, og ser det som spesielt viktig å sikre fagforeningene og de tillitsvalgte.

---

* Samarbeid med OPEC

Oljen er det viktigste råstoffet i verden. De rike industri-landene og de internasjonale oljemonopolene slåss for å beholde kontrollen over leting, utvinning, raffinering og distribusjon. OPEC er ei positiv motkraft og arbeider for å endre det skjeve bytteforholdet mellom u-land og i-land.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Norge må inngå samarbeidsavtale med OPEC, og redusere produksjonsnivået.

---

* Styrk norsk landbruk

Bygdeutvalget foreslår å redusere overføringene til jordbruket med 6-700 mill. kr. i året. Dette er en plan for å legge ned 23.000 bruk før 1990, og halvere tallet på antall gardsbruk til 55.000 i år 2.000.

Det er mange grunner til at RV vil slåss mot nedlegging av bruk og redusert sjølbergingssevne:

Sultkatastrofene brer seg i den tredje verden. For at disse landene skal dyrke mer av maten sin sjøl, oppfordra FNs matvarekonferanse i 1974 alle land til å dyrke mer av maten sin sjøl.

Ved ei nasjonal krise er det viktig at landet er sjølberga på flest mulig områder. Landbruket er et nøkkelområde.

Nedlegging av gardsbruk øker køen av arbeidsløse, og får ringvirkninger i virksomhet knyttet til landbruket. For hver arbeidsplass på gardene gir det 2-3 arbeidsplasser i tilknyttet virksomhet. Skatteinngangen i landbrukskommunene blir dårligere. Dette truer det offentlige tilbudet.

Landbruket sikrer bosettingsmønsteret i Norge.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Et årsverk i landbruket skal tilsvare gjennomsnittlig industriarbeiderinntekt. RV er for å overføre mindre til de rike bøndene til fordel for de mindre brukene, men dette er utilstrekkelig for å sikre inntekstsutjevning. Overføringene må derfor økes.
- * Jordbruksavtalen må ta spesielle tiltak for å gjøre kvinner til like dyktige bønder som menn. Kvinnene må oppfordres til å bruke odelsretten. Kvinnene må få yrkesstatus, pensjon og trygderetter på like linje med andre yrkesaktive. Kvinnene må fritas for det omfattende omsorgsarbeidet de er pålagt. 6-timersdagen er viktig for å endre dagens effektivitetsnormer og avskaffe den kjønnsdelte arbeidsdelinga.
- * Dagens effektivitetsnormer må senkes med 20% slik at bønder får betaling for den virkelige innsatsen.

- * Forbrukersubsidiene gjenninnføres. Momsen fjernes fra matvarer.

---

* Sats på fiskeriene - prioriter kystflåta

Krisa i den tradisjonelle fiskereinæringa skyldes i all hovedsak i overbeskatninga på 60- og 70-tallet. I dag er det lysere tider i sikte: Torskestammen er i ferd med å bygge seg opp, silda er på vei tilbake, og havbruket er i rask vekst. Det betyr ikke at kystfiskerne og de små brukene langs kysten er sikret.

Dersom de store kapitalinteressene vinn fram, vil de trenge til side de lokale interessene i havbruket, ta monopol på silda, og utnytte krisa til å knekke de små enhetene i fiske og foredling før torskestammen er bygd opp igjen. Dette betyr sentralisering og rasering av kyst-Norge.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Satsing på kystbefolkninga og kystflåten til fordel for storkapitalen og de store enhtene. Vi vil arbeide for at kjerna i statlige tiltak ikke skal være subsidier til storkapitalen i fisket, men bidra til å fornye og utvikle fangst, foredling og salgssapparat basert på lokale interesser.
- * Statlige støtteordninger, lån og garantier må ta sikte på å bygge opp ei ny og moderne kystfiskeflåte.
- * Streng kontroll med trålfisket. Kystvakta må få større ressurser. Utenlandske trålere må utenfor 50-milsgrensa - norske trålere utenfor 12-milsgrensa.
- * De store mengdene med sild som kommer i framtida må foredles av relativt små desentraliserte bedrifter langs hele kysten. RV er for omstillingsstøtte slik at bedrifter kan legge om til mottak av sild.
- * RV er for ei sterk satsing på alle former for havbruk. Konesesjonspolitikken må sikre kystbefolkninga, og vilkåret må være at eierne skal delta i det direkte arbeidet med bruka. RV er for ei kraftig økning i konsesjonstildelingen til kvinner.
- * Yrkesretta, kompetansegivende 3-årig utdanning innafor det videregående skoleverket, må bygges opp flere steder. Sterk satsin på forskninga innenfor alle sektorene i fiskeriene.
- * Obligatorisk sikkerhetsopplæring for alle fiskere.

---

* Støtte til skipsbyggeriene

De norske skipsbyggeriene er snart fullstendig utradert. En viktig årsak er at de konkurreres ut av andre lands verksteder, som subsidieres kraftig.

RV vil arbeide for:

- * Norske skipsbyggerier subsidier på samme nivå som i øvrige OECD-land.
- * Norske verksteder skal ha førsteretten på bygging av faste installasjoner i Nordsjøen.

---

* Kraft og kraftpriser

Svært mange ensidige industristeder er bygd opp omkring lokale kraftverk, og mange store industribedrifter er forutsetter lave kraftpriser for lønnsom drift. Økte kraftpriser brukes som et press mot disse bedriftene og lokalsamfunnene.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * De ensidige industristedene skal ha råderett over krafta og at krafta skal brukes for å sikre arbeidsplasser på disse stedene.
- * Fjerning av el. avgifta. Vi er for beskatning av overskuddet. Mot langtidsgrensekostands-prinsippet, mot kalkulasjonsrente over 4%.

---

* Kommunal gjeldssanering

Renter og avdrag på gjeld utgjør en større og større andel av kommuene sine utgifter. Enkelte kommuner er så forgjelda at de ikke makter å løse helt elementære oppgaver. Dette truer arbeidsplasser og gir dårlig tilbud til befolkningen.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Regjeringa må foreta gjelødsanering i hardt rammede fylker og kommuner.

Miljøødeleggelsene og truende miljøkatastrofer er et resultat av kapitalismens hensynsløse jakt på kortsiktig og maksimal profitt. Disse problemene kan bare løses grunnleggende gjennom en sosialistisk planøkonomi, som vurderer bruken av samfunnets ressurser i en helhet. I dag er det nødvendig å slåss mot miljøødeleggelsene, og RV støtter den militante naturbevegelsen.

(Forslag fra Tore B. Kristiansen:)

---

* Mot all bruk av kjernekraft

Ulykken i Tsjernobyl har på ny vist hvilken trussel kjernekraften er for natur og folk. Norge er omgitt av kjernekraftverk på alle kanter. Sikkerheten på et kjernekraftverk kan aldri garanteres fullt ut, derfor må vi være forberedt på nye Tsjernobyl-ulykker med jevne mellomrom.

Rød Valgallianse vil arbeide med følgende saker:

- * Regjeringen må legge økt press på andre land i Europa for å få de til å bygge ned kjernekraftverkene.
- * Myndighetene må ikke forandre faregrensen på 600 bq pr. kg matvarer, og de må gi realistiske informasjon til befolkningen.
- * Full økonomisk kompensasjon for de som får tap i forbindelse med ulykken i Osvjet. Regjeringen må kreve at Sovjet betaler denne kompensasjonen.
- * Myndighetene må fortsette og intensivere målingene av radioaktivt nedfall.

---

* Stopp den sure nedbøren

Storbritania og andre vestlige industriland er de største "leverandørene" av sur nedbør. Naturen forgiftes og dersom den sure nedbøren ikke stoppe kan vi risikere naturdød i store områder, særlig i det sørlige Norge.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Norge må kreve at Storbritania slutter seg til det internasjonale arbeidet mot svovelutslipp.
- * Kravet om 80% reduksjon av svovelutslippene må gjennomføres.

---

* Stans trafikkdøden - bygg ut kollektivtrafikken

Statdig flere blir drept og lemslestet i trafikken. Samtidig er eksosforgiftning med på å bryte ned naturen. Det er bare et godt utbygd og billig kollektivtrafikknett som kan få bukt med

den høye bilbruken. Syklister og fotgjengere er jaget vilt i trafikken i dag. Slik kan det ikke fortsette.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Senk prisen på blyfri bensin til 3 kr./literen.
- * Bygg ut kollektivtrafikken. Lavere priser og hyppigere avganger.
- * Det er en selvfølge at alle byer og tettsteder skal ha et godt utbygget gang- og sykkelstinet.

Renere luft og vann

Også norske bedrifter er ansvarlig for forurensinga. Titanias utslipp i Jøssingfjorden er en illustrasjon på hvordan bedrifter setter økonomisk gevinst foran miljøvern.

Rød Valgallianse vil arbeide med følgende saker:

- * Bedriftene må bli pålagt å bygge renseanlegg, og staten må om nødvendig gi tilskudd.
- * Vi krever stopp i havforurensingen. Utviklingen av aquakulturen eller havbruk har såvidt begynt. Det er svært viktig å bekjempe alt som kan hindre eller ødelegge utviklinga av dette viktige matkammeret.
- * Salget av vaskemidler med fosfat må stoppes.

Energiøkonomisering

Gjennom energiøkonomisering kan staten spare inn store strømutfgifter. Det er ikke nødvendig å bygge ut flere vassdrag.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Energiøkonomiseringa må forseres kraftig.
- * Ingen økning av statskraftprisene.
- * Sett i gang prøvedrift med bølge- og vindkraft.

---

* Bevar den økologiske balansen

Over hele kloden utsettes naturen for store inngrep. Regnskogene ødelegges, ørknene brer seg og den ene sultkatastrofen avløser den andre. De multinasjonale selskapene lar profittsyn talle og går til store inngrep i naturen. Underutvikling, undertrykking og fattigdom tvinger befolkningen inn til tettsteder og naturen blir liggende brakk. Kampen for å bevare disse områdene er en kamp for å bevare den økologiske balansen.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Gjøre slutt på norske bedrifiers utbytting og ødelegging i den tredje verden.
- * Kreve forbud mot at forbudte stoffer i vesten "dumpes" i andre land.

Utviklinga i den 3.verden er det viktigste politiske spørsmålet i vår tid. Den økonomiske utbyttinga av 3.verden er blitt hardere, nøden har spredd seg og flere kriger enn noen gang preger de fleste kontinenter. Mange land i Latin-Amerika, Afrika og Asia er rammet av alvorlige gjeldskriser, som forhindrer økonomisk utvikling og legger landene åpen for økonomisk nykolonialisme. Gjennom den ulike verdenshandlen opprettholdes den imperialistiske utbyttinga av 3. verden. I den senere tida har Norge vokst fram som et imperialistland gjennom internasjonaliseringa av norsk kapital og tilknytninga til USA.

Samtidig utgjør folkene i 3.verden den viktigste kraften i kampen mot imperialismen og mot de revialiserende supermaktene USA og Sovjet. Frigjøringskampene og de nasjonale opprørene gir seg ulike uttrykk, både med hensyn til utviklinga i eget land og i styrke mot imperialismen.

Forslag fra Moa Myklebust:

---

* For den væpnede frigjøringskampen

Vi støtter den kampen som føres for demokrati og nasjonal og økonomisk uavhengighet. Den væpnede frigjøringskampen i Afghanistan, Palestina, Eritrea, Kampuchea, El Salvador m.fl. og Nicaraguas forsvarskamp er de fremste uttrykkene for dette. Vi støtter urbefolknings og minoriteters kamp for likeverd, og kampen for menneskerettighetene over hele verden.

Rød Valgallianse vil arbeide for følgende saker:

- * Støtte til den afghanske frigjøringskampen mot den sovjetiske invasjonen. Norge må bevilge 50 mill. kr. i støtte til geriljaen.
- * Full støtte til frigjøringskampen i Sør-Afrika. Norge må boikotte all handel med rasistregimet, stoppe oljefrakta, og ikke lenger trenere ensidige tiltak i påstått påvente av FN-tiltak. Norge må samtidig øke bevilgningene til frigjøringsbevegelsene ANC, PAC og SWAPO i Namibia.
- * Støtte til den nicaraguanske regjeringens forsvarskamp mot kontras og USAs økende innblanding. Vi krever at Norge gjør Nicaragua til hovedsamarbeidsland for utviklingshjelp og at Norge må ta klar avstand fra USAs aggresjon.
- * Støtte til den fortsatte opposisjonen på Filippinene etter Marcos' fall.
- * Støtte til det polske og tsjekkoslavakiske folkets kamp for nasjonal sjølråderett og demokratiske rettigheter.
- * Diplomatisk anerkjenning av den kampucheanske koalisjonsregjeringa.

- * Norsk anerkjennings av PLO som det palestiske folkets rettmessige representanter. Bryt forbindelsene med Israel.
- * Anerkjennings av FMLN-FDR i El Salvador.
- * Full støtte til den eritreiske frigjøringskampen. Norge må gå inn for internasjonal anerkjennelse av Eritreas rett til selvbestemmelse.
- * Mot norsk kapitaleksport - økning i den vederlagsfrie u-hjelpe. Gi langsiktige og rentefrie lån på u-landene sine premisser.
- * Mot norske imperialistkrav i Antarktis.
- * Kraftig sanering av gjelda som 3.verdensland har i Verdensbanken og Det Internasjonale Pengefondet.

---

* Forsvar sjølråderetten

Også vårt land er truet av utenlandsk dominans økonomisk og militært. Den militære opprustningen til supermakta Sovjet representerer en direkte trussel mot Norden og Norge. NATO-medlemskapet knytter oss til den andre supermakta; USA. Vi er for utmelding av NATO på lang sikt; som et første skritt må Norge ut av NATOs felleskommando. Bindningen til USAs militærstrategi styrker ikke Norges uavhengighet mot Sovjets opprustning.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Et uavhengig inavsjonsforsvar som også gir opplæring i geriljastrid.
- * Verneplikt for kvinner med full adgang til mobileringshæren. Utbygging av barnehager o.a. for å lette kvinners deltakelse i forsvaret.
- * Styrking av heimevernet.
- * Nei til ABC-våpen. Støtte til kravet om en atomfrie sone i Norden som også omfatter Island, Kola og Leningraddistriktet, atombaserte raketter i Østersjøen og havområdene rundt Norden.
- * For atomnedrustning. Supermaktene USA må gå i spissen.

---

* Styrk den sivile beredskapen

Sivilberedskapen i Norge er katastrofalt dårlig. Uten en utbygd sivil beredskap vil det militære forsvaret falle sammen p.g.a. mangel på mat, drivstoff, materiell, reparasjons- og sjukehuskapasitet. Mangelen på sivilforsvarstiltak vil utsette befolkninga for store lidelser som kan unngås.

Rød Valgallianse vil arbeide for:

- * Tilfluktsromutbygging der hver innbygger har sin plass i de kommuner som har utbyggingsplikt.
- * Oppbygging av korn- og kraftforlagre i kommunene.
- * Ett års energiforsyning må sikres med desentraliserte lagre.

- * I samsvar med norsk lov må helsevesenet få en beredskapsplan der sykehjem, sykestuer og andre lokaler kan bygges om til akuttsykehus, der det må sikres ett eller to års forbruk av infusjonsvesker og andre medikamenter. Det må gjennomføres opplæring av helsepersonellet.
- * Det gjennomføres realistiske sivilforsvarsøvelser der alle skal gå i tilfluktsrom og gis elementær opplæring. Slike realistiske øvelser vil virke mobiliserende i befolkninga og avsløre skandaløse forhold som kan rettes opp.

utgitt av
bestilles

rv postboks 211 sentrum 0103 oslo 1
fra studietjenester, gøteborggt 8, 0566 oslo 6, tlf 02-384356

pris 15 kroner